

Svensk mat- och
miljöinformation

Mer kött på benen – mindre på tallriken

Text och bild: Sara Granér

Hållbar matproduktion

Hållbar matproduktion innebär att maten produceras på ett sätt som inte äventyrar matförsörjningen för framtida generationer. Vi är idag väldigt långt ifrån en sådan produktion och det är helt nödvändigt att övergå till hållbara jordbruksmetoder för att maten ska räcka i framtiden.

Det viktigaste för att alla ska kunna äta sig mätta på sikt är att vi börjar äta mer resurseffektivt. De djur vi håller för att producera kött, mjölk och ägg äter väldigt mycket foder. Genom att använda marken till att odla mat till människor direkt skulle vi kunna mätta 10 gånger så många människor från samma yta.

Om alla drog ner på köttet skulle vi både kunna producera mat till alla och minska trycket på vår jordbruksmark. Det innebär att vi inte skulle behöva skövla naturområden för att anlägga ny jordbruksmark och att vi skulle kunna fokusera på långsiktigt hållbara jordbruksmetoder.

Du kan göra skillnad genom att själv minska på köttet och andra animaliska produkter, eller äta helt vegetariskt. Men för att förändra situationen måste vi vara många som hjälps åt. Du kan få andra att förändra sig genom att prata med din familj, dina vänner, din arbetsplats eller skola. Du kan också skriva en insändare och ta kontakt med kommunen.

Det är viktigt att få politikerna att ta sitt ansvar genom att införa lagar och skatter som underlättar för konsumenter att äta hållbart. Idag är det i många fall tvärtom: politikerna tar våra skattepengar och ger dem till de största miljöbovarna. Det gör miljöförstörande produkter billigare och uppmuntrar ohållbar konsumtion.

Det tar även pengar från andra viktiga samhällsfunktioner. Ett exempel som uppmärksammats av både Världsbanken och den globala rättviserörelsen är att världens rika länder sponsrar köttindustrin med mer än tre gånger så mycket pengar som de lägger på fattigdomsbekämpning.

Kampanjen Köttskatt nu!

Världens livsmedelsproduktion måste bli mer hållbar snabbt. För det behövs politiska beslut som uppmuntrar förändring. Idag gynnar USA, EU och andra rika länder ohållbara jordbruksmetoder och överdriven köttproduktion med skattemedel. FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation har gått så långt som att kalla detta *pervers*, eftersom det skapar extrema miljöproblem och hunger.

Alltfler forskare, politiker och organisationer ställer sig bakom kravet på att bidragen till köttproduktionen ska tas bort. Man vill även att stater ska beskatta köttproduktionen för att konsumtionen ska minska. Detta kan också ge staten pengar för att kunna betala kostnaderna för de miljöproblem köttet orsakar.

Genom FN har de flesta av världens länder ställt sig bakom principen *förorenaren betalar*, som säger att producerer och konsumenterna av miljöförorenande varor ska betala miljökostnaden – inte skattebetalarna.

Svensk mat- och miljöinformation driver kampanjen **Köttskatt nu!** för att sätta tryck på riksdagen att faktiskt ta beslut i enighet med de principer man säger sig stå bakom. Du kan hjälpa till med kampanjen till exempel genom att skriva under vår namnsamling, skicka en insändare till tidningen eller kontakta politiker och uppmana dem att agera.

Gå in på smmi.nu/meat.tax för mer information om kampanjen och hur du kan aktivera dig.

Kampanjen Köttfri måndag

Vi måste också ta vårt eget ansvar och göra vad vi kan för att handla mer hållbart. Att äta mer vegetariskt är en bra början. För dig som är ovan vid att laga vegetarisk mat kan det vara bra att bestämma att äta vegetariskt en dag i veckan till att börja med.

Då kan du leta efter vegetariska recept och lära dig laga god och näringsriktig vegomat. När du hållit på ett tag är det enkelt att gå vidare och äta vegetariskt fler dagar i veckan.

Kampanjen **Köttfri måndag** drivs av ett stort antal svenska föreningar och organisationer.

Du kan förstås även engagera dig i kampanjen som privatperson. Gå in på kottfrimandag.se för mer information, som du kan sprida vidare...

- Till din familj och dina vänner
- På din arbetsplats, på din skola eller till din organisation
- Till din kommun

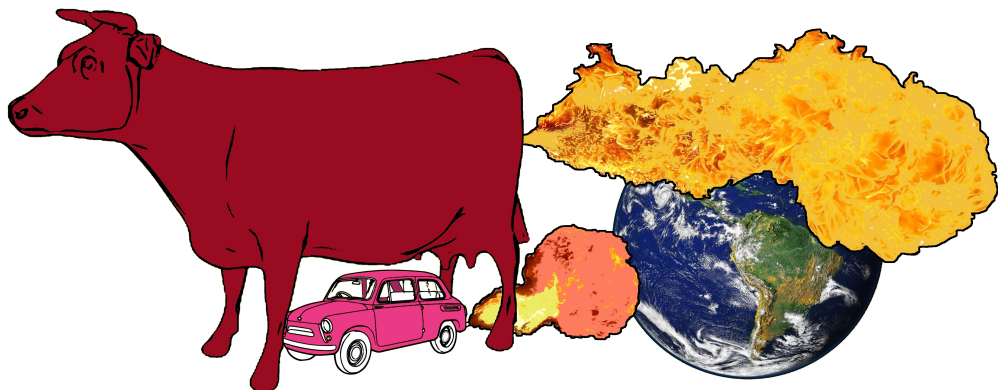
Varför köttfri måndag?

FN framhåller djurhållningen som en av huvudorsakerna till många av våra allvarligaste miljöproblem. Djurhållningen har speciellt stor negativ inverkan på klimatet och världens biologiska mångfald.

Amazonas, världens artrikaste ekosystem, skövlas i rasande takt för att skapa betesmarker. Foderproduktionen för de djur vi håller runt Östersjön är den största bidragande orsaken till övergödning och bottendöd. En yta motsvarande ett och ett halvt Danmark av Östersjöns botten saknar idag helt permanent liv.

Djurhållningen står globalt för 18% av människans växthusgasutsläpp. Skogs-skövling för att skapa betesmark och plöjning och gödsling vid foderodling frigör stora mängder växthusgaser. Idis-slände djur som kor och får bildar den starka växthusgasen metan vid sin matsmältning.

FN:s klimatpanels ordförande Rajendra Pachauri uppmanar därför alla att minska köttätandet och föreslår att vi börjar med en vegetarisk dag i veckan. Kampanjen Meat Free Monday jobbar för detta förslag i England. I Sverige heter kampanjen **Köttfri måndag**.

kottfrimandag.se